

การจัดการความรู้

(Knowledge Management : KM)

เรื่อง "แนวทางการจัดทำรายงานผลงานเพื่อขอรับการประเมิน
โรงเรียนจัดการเรียนรู้การสหกรณ์รางวัลพระราชทาน"

ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๔ จังหวัดชัยนาท

สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์

คำนำ

การจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) เป็นการรวบรวมองค์ความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ พรสวรรค์ สัญชาติญาณของแต่ละบุคคล อาจเป็นความรู้ในการทำงานของตัวบุคคล (Tacit Knowledge) ที่ไม่สามารถถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูด หรือลายลักษณ์อักษรได้ง่าย บางครั้งจึงเรียกว่าเป็นความรู้แบบนามธรรม (Abstract) และความรู้ที่ชัดเจน (Explicit Knowledge) ที่สามารถถ่ายทอดได้โดยผ่านเอกสาร คู่มือ ทฤษฎี หรือเรียกว่าความรู้แบบรูปธรรม (Concrete) นำมาพัฒนาให้เป็นระบบเพื่อให้คนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้และพัฒนาตนเอง ให้เป็นผู้รู้รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้ “แนวทางการจัดทำรายงานผลงานเพื่อขอรับการประเมินโรงเรียนจัดการเรียนรู้การสหกรณ์รางวัลพระราชทาน” จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมองค์ความรู้จากประสบการณ์ของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๔ ในครั้งที่เคยเป็นคณะกรรมการประเมินโรงเรียนจัดการเรียนรู้การสหกรณ์รางวัลพระราชทาน เป็นการรวบรวมความรู้เกี่ยวกับแนวทางในการจัดทำรายงานผลงานของโรงเรียนที่ประสงค์สมัครเข้ารับการประเมินโรงเรียนจัดการเรียนรู้การสหกรณ์รางวัลพระราชทาน เพื่อให้ผู้ที่สนใจได้นำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น

ผู้จัดทำหวังว่าองค์ความรู้เรื่องนี้จะให้ความรู้ และเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านหรือผู้ที่สนใจทุกท่านตามสมควร

ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๔ จังหวัดชัยนาท
สิงหาคม ๒๕๖๔

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
องค์ความรู้ “แนวทางการจัดทำรายงานผลงานเพื่อขอรับการประเมิน โรงเรียนจัดการเรียนรู้การสหกรณ์รางวัลพระราชทาน”	
ความเป็นมา	๑
วัตถุประสงค์	๑
แนวทางการจัดทำเอกสาร	๒
ปัจจัยสำคัญในการจัดทำเอกสาร	๓
เอกสารที่ใช้อ้างอิง	๓

องค์ความรู้ “แนวทางการจัดทำรายงานผลงานเพื่อขอรับการประเมินโรงเรียนจัดการเรียนรู้อิสระ รางวัลพระราชทาน”

ความเป็นมา

ด้วยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ ได้มีการเตรียมความพร้อมให้แก่โรงเรียน ที่ประสงค์สมัครเข้ารับการประเมินโรงเรียนจัดการเรียนรู้อิสระรางวัลพระราชทาน โดยมีการจัดประชุมชี้แจงแบบประเมินโรงเรียนจัดการเรียนรู้อิสระรางวัลพระราชทานประจำปี ๒๕๖๕ ประกอบด้วย กระบวนการ และผลผลิตรวม ๔ ด้าน คือ ด้านที่ ๑ คุณภาพนักเรียน ด้านที่ ๒ งานวิชาการและกิจกรรมการสหกรณ์ในโรงเรียน ด้านที่ ๓ การบริหารการจัดการ และด้านที่ ๔ ความสำเร็จ/ความดีเด่นของการจัดการเรียนรู้อิสระในโรงเรียน โดยน้ำหนักคะแนนของแต่ละด้านมีสัดส่วนคือ ด้านที่ ๑ : ด้านที่ ๒ : ด้านที่ ๓ : ด้านที่ ๔ เท่ากับ ๓ : ๒ : ๒ : ๓ ตามลำดับ ในการดำเนินการเข้ารับการประเมินในหลายปีที่ผ่านมา พบว่า โรงเรียนในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๔ ชัยนาท ได้แก่ จังหวัดตาก กำแพงเพชร และนครสวรรค์ ยังมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการจัดทำเอกสาร “รายงานผลงานเพื่อขอรับการประเมินโรงเรียนจัดการเรียนรู้อิสระรางวัลพระราชทาน” กล่าวคือ โรงเรียนบางแห่งมีกิจกรรมสหกรณ์ครบถ้วน แต่ขาดความเข้าใจในการเรียบเรียงเนื้อหาเรื่องต่าง ๆ ของกระบวนการในกิจกรรมนั้น ๆ บางแห่งมีการปฏิบัติกิจกรรมแต่ยังขาดความเข้าใจในเกณฑ์แต่ละด้าน บางแห่งมีกิจกรรมและเข้าใจเกณฑ์การประเมินแต่ขาดความเข้าใจในการจัดทำเอกสารรายงานผลงานเพื่อขอรับการประเมินโรงเรียนจัดการเรียนรู้อิสระรางวัลพระราชทาน ทำให้จัดทำไม่ครบถ้วนและไม่ตรงตามประเด็นที่กำหนด เป็นต้น

ดังนั้น เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำรายงานผลงานเพื่อขอรับการประเมินโรงเรียนจัดการเรียนรู้อิสระรางวัลพระราชทาน ให้ดียิ่งขึ้น ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๔ ชัยนาท จึงได้จัดทำ องค์ความรู้ “แนวทางการจัดทำรายงานผลงานเพื่อขอรับการประเมินโรงเรียนจัดการเรียนรู้อิสระรางวัลพระราชทาน” หวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรของศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องได้บ้าง

การจัดทำองค์ความรู้ “แนวทางการจัดทำรายงานผลงานเพื่อขอรับการประเมินโรงเรียนจัดการเรียนรู้อิสระรางวัลพระราชทาน” ในครั้งนี้ เป็นเรียบเรียงความรู้และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในฐานะ คณะทำงานการประเมินโรงเรียนจัดการเรียนรู้อิสระรางวัลพระราชทาน ในช่วงระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑๔ ผู้ใช้ข้อมูลควรใช้เป็นแนวทางในการแนะนำโรงเรียนเท่านั้น การนำข้อมูลไปปรับใช้ควรอยู่ในดุลยพินิจของโรงเรียนเป็นผู้ตัดสินใจ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้บุคลากรของศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ มีแนวทางในการส่งเสริมแนะนำ สนับสนุนและกระตุ้นให้โรงเรียนสมัครเข้ารับการประเมินโรงเรียนจัดการเรียนรู้อิสระรางวัลพระราชทาน ประจำปี ๒๕๖๕

๒. เพื่อให้โรงเรียนที่ประสงค์สมัครเข้ารับการประเมินโรงเรียนจัดการเรียนรู้อิสระรางวัลพระราชทานนำองค์ความรู้ไปปรับใช้ในการจัดทำเอกสารประกอบการประเมินโรงเรียนจัดการเรียนรู้อิสระรางวัลพระราชทาน ประจำปี ๒๕๖๕

แนวทางการจัดทำเอกสารรายงานผลงานเพื่อขอรับการประเมินโรงเรียนจัดการเรียนรู้การสหกรณ์รางวัลพระราชทาน

๑. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติของโรงเรียนว่ามีสิทธิ์เข้ารับการประเมินและคัดเลือกเพื่อรับรางวัลพระราชทาน เช่น นโยบายการเรียนการสอนสหกรณ์สอดคล้องกับคู่มือการจัดการเรียนรู้การสหกรณ์ในสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนการสหกรณ์ในโรงเรียน (ภาควิชาการ/แผนการสอน) และการจัดกิจกรรมสหกรณ์นักเรียน (ภาคปฏิบัติ/ครบทั้ง ๔ กิจกรรม ได้แก่ ประเภทการออม ประเภทร้านค้า ประเภทการผลิตและประเภทสวัสดิการ) และโรงเรียนประสงค์สมัครเข้ารับการประเมิน เจ้าหน้าที่ของศูนย์ ฯ หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องควรมีข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนการสหกรณ์ในโรงเรียนของโรงเรียนว่ามี การดำเนินการอย่างไรบ้าง เพื่อจะทำให้การจัดทำเอกสารประกอบการรายงานผลงานได้ครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๒. ศึกษาข้อมูลหลักเกณฑ์การประเมินจากคู่มือการประเมินโรงเรียนจัดการเรียนรู้การสหกรณ์รางวัลพระราชทานในปีที่มีการจัดประกวด และทำความเข้าใจในเกณฑ์แต่ละด้าน เพื่อจะได้จัดหาเอกสารมาประกอบ การจัดทำงานผลให้มีความสอดคล้องตรงตามประเด็นที่กำหนด

๓. แนวทางการเขียนรายงานผล การเขียนคำอธิบายในแต่ละประเด็นเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำรายงานผลที่มีความสำคัญ โรงเรียนจะต้องเขียนคำอธิบายให้ตรงประเด็นที่เกณฑ์ต้องการ เช่น ด้านที่ ๑ คุณภาพนักเรียน ๑.๑ นักเรียนมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่สอดคล้องกับอุดมการณ์ หลักการและวิธีการ ควรอธิบายถึง ลักษณะอาการของนักเรียนที่มีความขยัน อาจจะยกตัวอย่างเรื่องง่าย ๆ ที่นักเรียนปฏิบัติอยู่ ตลอด เช่น การทำการบ้านส่งตามกำหนด การเก็บของเพื่อนได้แล้วนำส่งครู นักเรียนขยันอ่านหนังสือ เป็นต้น การอธิบายในแต่ละประเด็นเป็นเรื่องสำคัญ และต้องสอดคล้องกับเอกสารที่จะนำมาประกอบ

๔. แนวทางการเตรียมเอกสารหลักฐานประกอบคำอธิบาย การจัดทำเอกสารหลักฐานประกอบคำอธิบาย นับว่าเป็นส่วนสำคัญของการจัดทำเล่ม โรงเรียนที่สมัครเข้ารับการประเมินบางแห่ง จัดทำเอกสารประกอบคำอธิบายมาดี แต่ไม่ตรงกับคำอธิบาย หรือบางแห่งเอกสารตรงกับประเด็นแต่อธิบายไม่ตรงประเด็นที่กำหนด เช่น

๔.๑ เกณฑ์ข้อ ๑) นักเรียนมีความขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ เสียสละ และพัฒนาตนเอง จะใช้เอกสารผลประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์(จิตพิสัย) ๓ ปีต่อเนื่อง ในประเด็นนี้จะต้องเขียนคำอธิบายถึงนักเรียนมีความขยันอย่างไร ประหยัดอย่างไร ซื่อสัตย์อย่างไร เสียสละและพัฒนาตนเองอย่างไร และนำผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์(จิตพิสัย) มาเป็นเอกสารประกอบ ควรมีคำอธิบายเอกสารไว้ด้วย ตัวอย่าง

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๔	นักเรียนร้อยละ ๙๐ มีผลประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์(จิตพิสัย) ดีขึ้นตลอด ๓ ปี ต่อเนื่อง

ผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์(จิตพิสัย) ของนักเรียนชั้น ป.๓ - ป.๕ นักเรียนร้อยละ ๙๐ มีผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์(จิตพิสัย) ดีขึ้นตลอด ๓ ปี

๔.๒ การวัดความรู้ความเข้าใจเรื่องการสหกรณ์ โรงเรียนจะใช้เอกสารที่โรงเรียนจัดทำขึ้นเอง เพื่อประเมินเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของนักเรียน เช่น ใบงานการยกตัวอย่างของนักเรียน เกี่ยวกับเรื่อง อุดมการณ์สหกรณ์ เรื่องหลักการสหกรณ์ วิธีการสหกรณ์ ความเป็นประชาธิปไตยในสหกรณ์ การดำเนินงานกิจกรรมสหกรณ์นักเรียน และการยกตัวอย่างเกี่ยวกับการนำเรื่องสหกรณ์ไปปรับใช้ใน ชีวิตประจำวัน เป็นต้น

๔.๓ การวัดเกี่ยวกับทักษะการทำงานที่สอดคล้องกับอุดมการณ์ หลักการและวิธีการสหกรณ์ ในเกณฑ์นี้จะวัดจากนักเรียนที่มาร่วมทำกิจกรรมสหกรณ์นักเรียนในโรงเรียน สามารถอธิบายการแบ่งงาน ของคณะกรรมการของสหกรณ์นักเรียนได้ นักเรียนที่ทำหน้าที่คณะกรรมการ สามารถจัดประชุมกรรมการ และมีการบันทึกรายงานการประชุมได้ และนักเรียนจัดทำบัญชีของกิจกรรมสหกรณ์ได้ถูกต้อง นักเรียนที่ เป็นสมาชิกสหกรณ์ มีทักษะอะไรที่ดีกว่านักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิก นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการสหกรณ์ นักเรียน สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในกิจกรรมสหกรณ์นักเรียนได้ โรงเรียนจะใช้เอกสารที่โรงเรียนจัดทำ ขึ้นมาประกอบคำอธิบายให้สอดคล้องกับประเด็น ส่วนใหญ่จะใช้ภาพในการประชุมคณะกรรมการ ภาพ การบันทึกบัญชี ภาพการขายสินค้า หรือ ใบงานของคณะกรรมการสหกรณ์นักเรียนที่ส่งครูผู้สอนใน ห้องเรียน กรณีโรงเรียนได้รับการคัดเลือกและคณะกรรมการประเมินลงพื้นที่ จะใช้เกณฑ์การให้คะแนน จากการปฏิบัติจริงและเอกสารเชิงประจักษ์

๔.๔ การจัดทำเอกสารประกอบในด้านที่ ๒ ด้านที่ ๓ และด้านที่ ๔ ส่วนใหญ่ จะใช้ภาพถ่าย มาประกอบคำอธิบายในแต่ละประเด็นของการประเมิน และหากผ่านการคัดเลือกคณะกรรมการประเมิน จะลงพื้นที่ตรวจสอบเอกสารจริงที่โรงเรียนจัดเตรียมไว้

ปัจจัยสำคัญในการจัดทำเอกสาร

๑. ผู้จัดทำจะต้องจัดทำรายงานให้ครบถ้วนทุกประเด็นการประเมิน
๒. ผู้จัดทำจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเกี่ยวกับการสหกรณ์ในโรงเรียน กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน ในโรงเรียนและมีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๓. ผู้จัดทำควรมีความเข้าใจในแต่ละประเด็นของเกณฑ์การประเมิน เพื่อตอบให้ตรงประเด็นที่ เกณฑ์กำหนด

เอกสารที่ใช้อ้างอิง

คู่มือการประเมินโรงเรียนจัดการเรียนรู้การสหกรณ์รางวัลพระราชทานประจำปี ๒๕๖๒

*****